

JURNAL
ПЕNTPȢ PESПÎNDIPEA ШTIINЦЕЛОР NATȢPAЛE ШI ESAKTE,
în toate кɭaseɭe.

Pediџeatȣ
de
Пpofesop Doktop Іȣліȣ Бараш.

№ 9. (Анȣл intiiȣ) Бȣкȣpeшtĭ. Мaptie 1, 1856.

Конpindepe: Metamopfoseɭe insekteлорȣ, apt. II. — Цinцapiĭ шi mȣska de Колiвачiȣ.

Metamopfoseле insekteлорȣ.

Aptiколȣлȣ II.

Dintpe toate insekteɭe, *fɭȣtȣpiĭ* (Papillons, Lepidoptera) aȣ metamopfosa чea maĭ комплетъ.

Fɭȣtȣpĭ, чe idee поetiкъ e кȣпpinsъ în aчeastъ eкsпpesiȣne! Ȣnde гъsimȣ fiinџe maĭ fpȣmoase карĭ sъ aĭбъ *шi o esistenџъ* maĭ плъкȣtъ! Колopiле челе maĭ stpълȣчitoape aȣ fɭȣtȣpiĭ, apiпеле лорȣ apъtînd кîte o datъ desemne admipaбiле în регȣлapitate шi în богъџia колopiлорȣ; aпоĭ шi în esistenџa лорȣ чe поesie! къчĭ eĭ se нȣtpeskȣ maĭ toџĭ нȣmaĭ de sȣкȣpiле челе dȣлчĭ але floрiлорȣ карĭ ле sȣгȣ кȣ гȣpiџеле лорȣ fъкȣte ка o tpîmбiџъ snipaлъ foapte miчĭ, шi aшa петpeкȣ віaџa лорȣ sбȣpîndȣ din floape în floape, sȣгîndȣ nektapȣлȣ плantелорȣ, pesfipînd apiпеле лорȣ челе fpȣmoase ла лȣmina soapeлȣĭ; aпоĭ dȣпе чe fɭȣtȣpiĭ aȣ гȣstatȣ destȣлȣ din віaџa aчeasta ліберъ de жȣne neînsȣpatȣ, fɭȣtȣpeле îшĭ sfîpшaшte каpiepa sa ка opĭ-чe epoȣ de pomanџȣ, adeкъ se însoapъ, шi simte dȣлчeaџa imeneȣлȣĭ; dȣпе чe a împлinitȣ misiȣnea sa de пропагаџiȣne, îndatъ moape. Eatъ eap o поezie! Se веde къ aчest „garçon“ amaбiлȣ нȣ e fъкȣt a жȣка poлȣлȣ патpiapкaлȣ алȣ ȣнȣĭ însȣpatȣ! Fɭȣtȣpiĭ жоакъ шi ȣнȣ poлȣ foapte mape în ikonomiea нatȣpeĭ шi кiap пentpȣ noĭ oamenii нȣ sîntȣ fъpъ intepesȣ пpaktiкȣ; къчĭ tokmaĭ în кɭasa fɭȣtȣpiлорȣ se гъseskȣ mȣл-

te speцe, dintpe кape ȣneлe sîntȣ foapte вътъмътoape noъ; къчї sîntȣ o мȣлцime de fлȣtȣpї aлe кърора ларве (omiziлe) stpiкъ пъdȣpiлe noastpe, aлteлe мънîнкъ гpiȣлȣ dȣпe кîmпȣ saȣ къ stpiкъ гpiȣлȣ кiapȣ din marazie, anoї eap aлцiї (moлiiлe) мънîнкъ nostaвȣлȣ bestminteлорȣ saȣ aлe влънiлорȣ noastpe. Пe d'aлтъ napte totȣ în aчeastъ класъ sîntȣ кȣпpinшї шi fлȣtȣpiї de мътase (Bombyx) aлe кърора ларве (rîndaчiї) skotȣ цесъtȣpa чea maї пpeцȣitъ ла omȣ, adeкъ мътasea. Аша dap *шtiinцa* aчestopȣ insekte e de intepesȣ foapte mape nentpȣ soчietatea ȣmanъ, de aчeea вомȣ konsakpa aлтъ datъ kîte-ва aptiкoлe a ворбi despe insekteлe вътъмътoape; însъ astъzї вомȣ deskpie desвoлtapea гpadȣaлъ a fлȣtȣpiлорȣ în toate stadiiлe desвoлтъpiї лорȣ.

Femeлa fлȣtȣpeлȣї пȣne оȣъ (съmînцъ), din каpї esȣ ларве кape aȣ fopma ȣnopȣ вepmї, каpї se skimбъ în niшte nimfe шi пe ȣpmъ în fлȣtȣpї пepfeкцї.

Stapea de ларвъ e maї кȣ seamъ stapea în каpї animaлeлe aчestea мънîнкъ мȣлтȣ шi кpeskȣ мȣлтȣ: ба înкъ ȣneлe мънîнкъ întp'o zi maї мȣлтȣ de kîtȣ kîntъpeшte totȣ корпȣлȣ лорȣ; dap nȣtpimîntȣлȣ лорȣ difepeшte dȣпe difepinцa speцeлорȣ, adeкъ opї къ e fpȣnzъ saȣ fлopї, saȣ коажъ, saȣ pъdъчinъ, saȣ шi съmînцa пnanteлорȣ (ларвeлe пnantiвoape), opї къ мънîнкъ лȣкpȣpї каpї провinȣ de ла aлte animaлe (ларве кapniвoape) препȣm neлe, пъpȣ, fȣлцї, oase шi кapnea animaлeлорȣ; de aчeea kîndȣ ларвeлe aчestea мънîнкъ коажа apбȣpiлорȣ, пpъпъdeskȣ пъdȣpї întpeцї; kîndȣ мънîнкъ pъdъчinї шi seminцe, devinȣ ȣnȣ бiчiȣ înrpozitopȣ nentpȣ агpiкȣлtȣpъ, anoї kîndȣ мънîнкъ neлea шi пъpȣ, devine ȣnȣ inemiкȣ пepiкȣлosȣ nentpȣ влънapї шi indȣstpia de nostaвȣ.

Корпȣлȣ ларвeлорȣ opї кȣ e netedȣ opї aкoпepitȣ кȣ пepї, saȣ кȣ rimпȣлeцї, saȣ кȣ neцї; aȣ doъ-spe-zeчe ineлe în корпȣлȣ лорȣ, aȣ doъ saȣ natpȣ пepeкї de пiчioape; капȣлȣ e tape, пȣptîndȣ doъ antene skȣpte шi în dosȣлȣ лорȣ 4—5 пȣnkte stpълȣчitoape каpї sîntȣ окiї лорȣ; dap în гȣpъ aȣ doъ бȣze (ȣna în dpeapta, aлta în stînra) doъ пepeкї de мъseлe (fълчї) шi înкъ o a tpeia бȣzъ de жosȣ, din кape ȣneлe skotȣ niшte fipe de мътase din кape fakȣ гoгoшiл (cocons).

Aчeste гoгoшї, ларвeлe лe fakȣ kîndȣ se skimбъ în stape de nimfe, atȣnчї îшї skimбъ шi neлea лор пpiimind ȣnȣ înвeлiшȣ tape ка корпȣл, кape înвeлeшte totȣ корпȣлȣ; ȣneлe se înкoнцioapъ aкȣmȣ întp'o kasъ de мътase (гoгoшї) кape o skotȣ din гȣpa лорȣ, aлteлe se лineskȣ пpin niшte fipe de мътase de fpȣnzъ шi de pamȣpeлe apбȣpiлорȣ, пe kîndȣ eap aлteлe se askȣndȣ în пъмîntȣ; toate aчeste ларве, пap'къ вoeskȣ a askȣnde de окiї пpofaniлорȣ aktȣлȣ misтepiosȣ în кape se пpeгътeшte metamopfosa лорȣ чea mape din nimfe în fлȣtȣpї пepfeкцї; în totȣ timпȣлȣ kîndȣ pemînȣ nimfe, pemînȣ nemiшkate ка moapte, nічї nȣ мънîнкъ nimiкȣ. Пȣцine dintp'înseлe netpeкȣ aчeastъ stape în aepȣ лiвepȣ fiindȣ atîpnate de apбopї пpin fipe de мътase кape лe înкoнцioapъ ка ȣnȣ feлȣ de бpîȣ.

Maї ла toцї fлȣtȣpiї, kîte tpeлe metamopfoseлe se sfîpшeskȣ în кȣpsȣ de ȣnȣ anȣ, însъ ȣniї aȣ tpeбȣinцъ ла aчeastъ desвoлtape 2 шi 3 anї, s. e. ларва кape se цine пe сълчiї шi лe гъȣpeskȣ (Cossus ligniperda). Dap ieapna мȣлцї fлȣtȣpї skotȣ оȣъ, aлцiї esistъ în stape de ларве saȣ nimfe, пe kîndȣ ла foapte пȣцine speцe гъsimȣ ieapna fлȣtȣpї пepfeкцї каpї se askȣndȣ atȣnчї în apбopї гoї, în пiвniцe шi кiapȣ шi în лoкȣpiлe askȣnse aлe катepeлорȣ лoкȣite de oamenї; însъ toate sîntȣ asfiksiate (înцeпeniте) пapк' ap fi moapte, шi peînвiazъ tokmaї пpimъвapa.

Корпȣлȣ fлȣtȣpiлорȣ пepfeкцї apatъ tpeї desпъpцipї, adeкъ капȣлȣ, пentȣлȣ шi бȣpta; пe капȣлȣ лорȣ aȣ doъ fipe simцitoape (antenne) кape aȣ feлȣpimї de fopme dȣпe difepinцa speцeлорȣ. Dap opranеле чeлe maї кȣpioase aлe fлȣtȣpiлорȣ sîntȣ окiї лорȣ, къчї poaptъ doї окiї пe капȣлȣ лорȣ, dintpe кape fiъ-кape este kompȣsȣ *de miї* de faцete saȣ de окiї miчї; natȣpaлistiї 'ї-aȣ пȣмъpatȣ шi aȣ гъsitȣ къ fлȣtȣpeлe ape *tpeї-zeчї шi natpȣ de miї de окiї!* Ȣnȣ fлȣtȣpe kîndȣ вede ȣnȣ oбiektȣ, îлȣ вede îмȣлцitȣ de 34,000 de opї! Sъ ne înkiпȣimȣ чe spektaкoлȣ sȣблimȣ tpeбȣe sъ fiъ nentpȣ ȣnȣ fлȣtȣpe a вedea чepȣлȣ кȣ soapeлe, лȣna шi steлeлe îмȣлцite de 34,000 de opї! Sîntȣ înkpedinцatȣ къ dakъ apȣ esista шi întpe fлȣtȣpї filosofї, negpeшitȣ къ n'opȣ sъ se îndoieaskъ a ziчe къ aчeste 34,000 de ȣniвepse esistъ nȣmaї пe seama лорȣ!

Ла пentȣ sîntȣ лipite жosȣ tpeї пepeкї de

пічioape, ші sȣsȣ doъ перекĭ de apine пе кape ȣniĭ (fлȣtȣpiĭ карĭ sȣoаръ zioa) ле ціnȣ în stape de репаоsȣ pidikate, пе kîndȣ алціĭ (fлȣtȣpiĭ de noaptea) ле ціnȣ atȣnчĭ în dipekціȣnea opizontaлъ; еаръ алціĭ ле ціnȣ în fopma акоперішȣлȣĭ каселорȣ.

Apineле sîntȣ пърціле челе maĭ fpȣmoase але fлȣtȣpiлорȣ. Къчĭ ла тоці fлȣtȣpiĭ apineле sîntȣ акоперitе кȣ nimte solzĭ foapte mічĭ ші колораці кȣ felȣpimĭ de колорĭ, авîndȣ ші feлȣpimĭ de figȣpĭ desemnate пе dînseле dȣпе difepinцеле solzілорȣ. În mikposkonȣ ачештĭ solzĭ apaтъ fopma ȣnopȣ mічĭ пепе кȣ bapвеле лорȣ, d'o peгȣлapitate admipaвілъ.

Nȣtpimintȣлȣ tȣtȣлорȣ fлȣtȣpiлорȣ konsistъ în лȣкpȣpĭ flȣide adeкъ sȣкȣpĭ dȣлчĭ d'але плантелорȣ карĭ ле sȣгȣ кȣ tpîmbiцеле челе mічĭ че аȣ, însъ mȣлці fлȣtȣpĭ пȣ мънînкъ nimikȣ, къчĭ dȣпе че аȣ emitȣ din гогошĭ totȣ în ачеаstъ zi (dȣпе че s'аȣ împpeȣnatȣ) mopȣ; прin ȣpmape n'аȣ tpeвȣinцъ de mîнкаpe; ачештĭ fлȣtȣpĭ n'аȣ гȣpъ. Opĭ-че fлȣtȣpe femeлъ, dȣпъ ешipea din гогоашъ (adeкъ dȣпъ împpeȣnape) пȣne oaъле sale, opĭ kîte ȣnȣлȣ deoseвitȣ opĭ къ ле пȣne în гpъmadъ, авînd гpіжъ а adȣче лîнгъ oaъ ші nȣtpimintȣ konвenaвілȣ пentpȣ лapвe, кȣ skonȣ ка лapвеле dȣпе ешipea лорȣ din oaъ, se гъseaskъ пȣmaĭ dekîtȣ чева nȣtpimîntȣ. Че instinktȣ admipaвілȣ! ачештĭ fлȣtȣpĭ карĭ opĭ къ пȣ мънînкъ nimikȣ, opĭ къ мънînкъ алте пȣtpimînte de kîtȣ че мънînкъ лapвеле лорȣ, шtiȣ прin instinktȣ че felȣ de nȣtpimîntȣ tpeвȣe съ пpiimeaskъ пentpȣ лapвеле лорȣ. Oaъле ачеstea, femeлa ле ліпеште de че-ва (s. e. de fpȣnze saȣ de pamȣpiле apвopiлорȣ) кȣ ȣnȣ sȣкȣ ліпічiosȣ ка съ пȣ ле asvîpле вîntȣлȣ, ва de mȣлte-opĭ ле ші акоперe ка съ пȣ ле stpiчe плоаеa; spe ачеstȣ sfipшitȣ 'шĭ pȣпе перiĭ din коpпȣлȣ съȣ пропpiȣ ші акоперe кȣ dînшiĭ oaъле eĭ. Че пpeвedepe deлiкатъ ші înцелеаптъ!

Лapвеле fлȣtȣpiлорȣ opĭ къ tpъeskȣ лiвepȣ în аерȣ opĭ къ-шĭ fakȣ ȣnȣ felȣ de sakȣ saȣ teaкъ ȣnde se вагъ ші ȣnde pemînȣ kiapȣ devenindȣ nimfe. Sîntȣ nimte лapвe de fлȣtȣpĭ mічĭ карĭ tpъeskȣ în sȣвstanцa fpȣnzелорȣ; ачеste лapвe îшĭ fakȣ kase saȣ галерiĭ аша de fine în kîtȣ mepгȣ în лȣнцimea foiлорȣ întpe amîndoȣъ sȣпpafeцеле eĭ; алтеле (лapвеле пȣmite moлiĭ) fakȣ asemenea kaseле în гpositmea postavȣлȣĭ ші îлȣ гъȣpeskȣ ast-felȣ, asemenea лapвe se пȣmeskȣ *лapвe miniepĭ*; еар алтеле fakȣ ганг̆ȣpĭ ші галерiĭ întpe коажа ші лemпеле apвopiлорȣ; еар алтеле мънînкъ ръдъчineле плantелорȣ, еар алтеле карĭ pemînȣ ieapna în stape de лapвe, îшĭ fakȣ nimte кȣiвȣpĭ mічĭ kîndȣ se апpопie ieapna ші se кȣлкъ аколо în soчietъці пе kîndȣ еар алтеле se askȣndȣ ieapna sȣвt гъȣpĭ пъmînteштĭ.

Пentpȣ агpiкȣлtopȣ ші fopestiepȣ, штiinцa fлȣtȣpiлорȣ *ші лapвелорȣ* въtъmъtoape e foapte tpeвȣinчioasъ; къчĭ штiindȣ ачеаsta ші штindȣ а гъsi oaъле ȣnеĭ asemenea spеце въtъmъtoape, агpiкȣлtopȣлȣ ші fopestiepȣлȣ se гъвеште а adȣпa ачеste oaъ ші а ле apde; къчĭ аштентîndȣ maĭ пе ȣpmъ пînъ съ еаsъ лapвe dintp'ачеste oaъ, опеpaцiȣпea а devenitȣ maĭ kompлiкатъ ші maĭ пȣцinȣ siгȣpъ, fiindȣ къ лapвеле se pisipeskȣ пpetȣtindenea ші skапъ, пе kîndȣ oaъле pemînȣ гpъmъdite *ла ȣnȣ локȣ ші e лesne але пimічi пе* toate d'odatъ.

Nатȣpaлiштiĭ кȣnoskȣ пînъ акȣmȣ doъ-spezече miĭ de spеце de fлȣtȣpĭ, dintpe кape 2500 spеце апpоапе tpъeskȣ în Eȣpопa. Spe fepiчipea noastpъ, пȣmaĭ foapte пȣцine spеце dintpe ачеstea sîntȣ въtъmъtoape omȣлȣĭ în papoptȣлȣ агpiкȣлtȣpeĭ ші алȣ indȣstpieĭ, апоĭ kiapȣ ші челе въtъmъtoape пȣ sîntȣ de пpisosȣ къчĭ sepвeskȣ ка nȣtpimîntȣ пentpȣ алте fiinцe карĭ ni sîntȣ folositoape s. e. о mȣлцime de пасеpĭ folositoape se nȣtpeskȣ de ачеste insekte въtъmъtoape, апоĭ omȣлȣ stȣdiindȣ леціле esistenцеĭ animaлелорȣ ва пъstpa viaцa пасеpiлорȣ кape nimічeskȣ inseteле въtъmъtoape. În пpivinцa ачеаsta пȣtemȣ zічe къ вpaвia este о пасеpe foapte folositoape omȣлȣĭ ші ръȣ fakȣ ачеia карiĭ гoneskȣ вpъвiiле пentpȣ пȣцinȣ гpiȣ кape fȣpъ dȣпе kîmпȣ, къчĭ ачеste пȣцine чеpеале кape еле ле мънînкъ ле mepitъ пpea mȣлtȣ пpin гonipea sistematiкъ кape ȣpmeazъ asȣпpa лapвелорȣ въtъmъtoape агpiкȣлtȣpeĭ; аша dap вpъвiiле sîntȣ пъzitopiĭ kîmпiлорȣ noastpe, апоĭ ȣnȣĭ пъzitopȣ пȣ'ĭ tpeвȣe ші лȣĭ че-ва пentpȣ пaza лȣĭ? de че съ fimȣ noĭ ast-felȣ de eroistĭ? ші de че съ къȣtъmȣ а гъsi nimte defekte ші imпepfekцiȣпĭ în natȣpa кape пpetȣtindenea а ȣpmatȣ о apmonie admipaвілъ în кpeaцiȣпiле eĭ? Ȣnde kîmпȣлȣ челȣ foapte гpaѕȣ про-

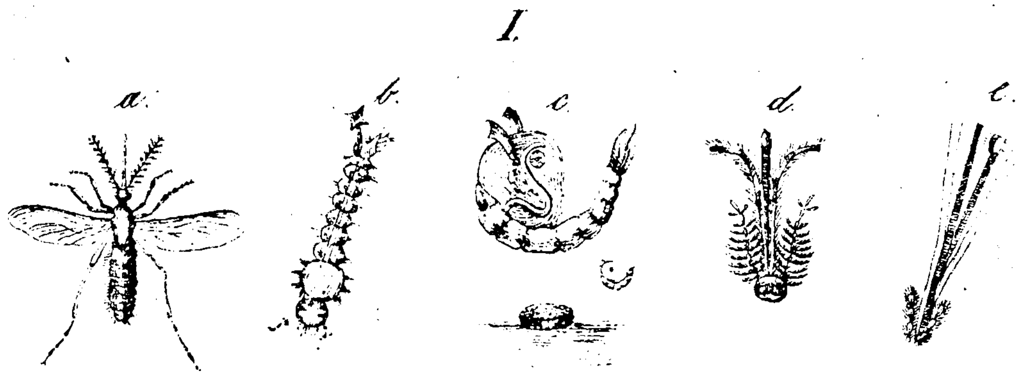
dȣче о мȣлциме de планtе неfолоsitoape, аколо Naтȣра а datȣ мȣлциме de insekte ка съ тъпінче ачесте планtе; апоĭ fiindȣ-къ ачесте fiinце мінкъчioase stpikъ ші планtеле fолоsitoape, de ачееа totȣ аколо а înfiinцatȣ паseріле каре німічеskȣ ачесте fiinце mînkъчioase, апоĭ ачесте паserĭ dȣпе че s'аȣ îngръшatȣ devinȣ прada вîнъtoрилоŗ. Аша dap вedemȣ претȣtindenea apmoniea ші о проведінцъ tandpъ пentpȣ fiȣлȣ naтȣреĭ челȣ маĭ префеpatȣ, adeкъ пentpȣ омȣ, пе kîndȣ елȣ жоакъ în naтȣръ ролȣлȣ de копілȣ stpikatȣ плінȣ de капрічіе, каре нічĭ о datъ пȣ е мȣлцȣмitȣ.

Амȣ fostȣ silitȣ а мъ мърџіні d'а ворбі пȣмаĭ de пȣціне esemпле fiindȣ-къ, кȣмȣ а zisȣ *Іпокpatȣ*: „штінца este лȣнгъ ші віаца омȣлȣĭ „este skȣptъ ка s'о кȣпоаskъ.“ Însъ kîtȣ de пȣцінȣ s'а ворбitȣ despre metamopfose, ва fi destȣлȣ а da лекtopȣлȣĭ о idee de ачеаstъ лȣкрape misteріоаsъ а naтȣреĭ în ачеаstъ рамȣръ а sfepeĭ anіmалелорȣ, а-ĭ însȣfла ȣпȣ sentimentȣ реліціоsȣ, лȣîndȣ în seamъ къ кіаръ în ачеаstъ лȣме fisikъ, materіалъ, гъsimȣ fiinце віĭ че skimбъ корпȣріле лорȣ fъръ а skimба ші inima лорȣ че înвіаzъ ачесте deoseбite корпȣрĭ. — Апоĭ чіне пȣ-ші adȣче aminte, въzîndȣ ачесте metamopfose, ші metamopfosa чеа маре каре не аштеаптъ ші пе ноĭ оamenіĭ, fiĭ черештĭ, пе чеа-лалtъ лȣме dȣпъ че вомȣ лепъda ші ноĭ корпȣріле ноаstpe грase, ліпіte de пъмîntȣ ші вомȣ îmбръка о înfъшȣрape маĭ комплеtъ, sȣбціpe, etepпъ, кȣ арiпĭ черештĭ пріп каре вомȣ sбȣра în реціȣпĭ мȣлtȣ маĭ sȣбліme, în pesidenца etepпъ а sȣfletелорȣ fеріcite! — Чіпе пȣ веde adînkȣлȣ simцȣ алȣ mitолоціеĭ векĭ каре а пpesentatȣ sȣfletȣлȣ омeneskȣ пемȣріtopiȣ sȣб fopma ȣпȣĭ fлȣtȣpe? Чіпе пȣ веde аічĭ ȣпȣ simболȣ misteріosȣ de teopia ші de кpedinца despre nemoptalitatea sȣfletелорȣ noastpe ші de destinaціȣnea saȣ misiȣnea noastpъ înалtъ în чееа-лалtъ лȣме? Чіне поаte акȣмȣ tъгъdȣі къ stȣdiȣлȣ naтȣреĭ adȣче totȣ-deaȣпа ла întъріpea кpedinцеĭ реліціоase? Naтȣра, ачеа fiікъ sȣблimъ dіvinъ, пȣ поаte нічĭ-odatъ а fi în лȣптъ кȣ sopa sa череаskъ, adікъ кȣ реліціȣnea, каре ші еа este о пъskочіре dіvinъ! пȣмаĭ mіnчіȣна ші adeвърȣлȣ пȣ-ші потȣ авеа apmonia, dap adeвърȣріле sîntȣ ка лȣmіnеле че se лȣmineazъ ȣпа пе алtа kîndȣ se îmпpeȣпъ.

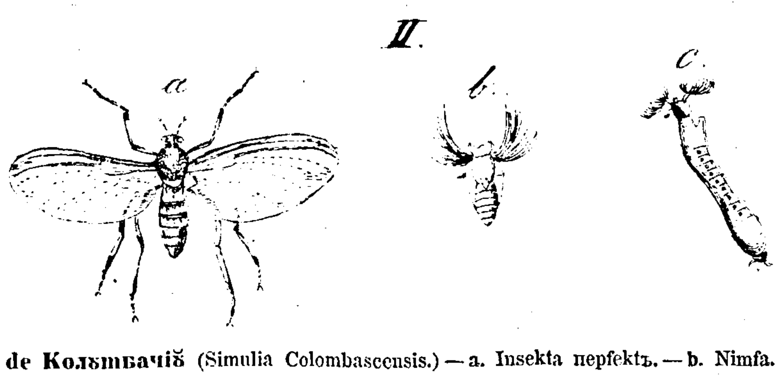
Цînцарiĭ ші mȣska de Колȣmбачĭ.

Претȣtindenea аре омȣлȣ niште рівалĭ непльъкȣцĭ în регпȣлȣ anіmалȣ карĭ îлȣ sȣпъръ; în fiъкаре цеаръ аре niште asemenea desargpemente. În Еціntȣ оamenіĭ пȣ потȣ съ se skалde în рîȣ fъръ съ пȣ-шĭ еsпȣiъ віаца лорȣ а fi mînkaцĭ de вр'ȣп крокоdiлȣ; пimіnĭ пȣ îndpъsneште а мерце sinгȣрȣ în пъdȣріле din Indostanȣ de fpiкъ а пȣ fi sfîшіaцĭ de вр'ȣп Тігpȣ sîнцероsȣ, dap în Малавpȣ (totȣ Indostanȣ) шоаречіĭ s'аȣ înmȣлцitȣ întp'atîtȣ, къ оamenіĭ de аколо аȣ fostȣ siліцĭ а пъpъsi sate întpeцĭ, nemaĭ пȣtîndȣ а se лȣпta кȣ шоаречіĭ. În opientȣ ші în estȣлȣ Еȣропіĭ, пъdȣкіĭ de лемпȣ sîntȣ о каламitate пȣблікъ; în zoneле калde але Амерічеĭ se гъseskȣ ȣпȣ felȣ de пȣречĭ (пȣречĭ de nisinȣ) карĭ омоаpъ мȣлцĭ къльtopĭ nedestpi, къчĭ îĭ intpъ пînъ sȣб пеле ші faче аколо inflamaціȣпĭ ші pane moptaле; dap ȣпȣ вічіȣ маĭ цеnepалȣ sîntȣ аколо мȣштеле пȣmite (Mosquitos) карĭ kinȣeskȣ пе оamenĭ ші îĭ ші орбеskȣ кіаръ. Аша dap претȣtindenea омȣлȣ аре niште napasite anіmале непльъкȣte. Nȣ tpeбȣе dap съ пе mіръмȣ къ ші Ромînia аре asemenea anіmале napasite непльъкȣte поъ. Съ пȣ ворбimȣ de шоаречіĭ каре sîntȣ kosmoполіцĭ ші se afлъ песте totȣ пъмîntȣлȣ, ші пȣ маĭ мȣлtȣ ла ноĭ de kîtȣ ла алtе пърцĭ, чі съ ворбimȣ de доȣе fелȣрĭ de insekte карĭ sîntȣ foapte sȣпъръtoape пеntpȣ лoкȣitopiĭ nostpiĭ карĭ sînt ашезaцĭ în лȣпціmea малȣлȣĭ Dȣпъpi. Ачесте доъ insekte sîntȣ *Цînцарiĭ* ші *Mȣska de Колȣmбачіȣ*. Цînцарiĭ (culex pipiens L.) se afлъ ла ноĭ пȣ пȣмаĭ în маĭ toatъ лȣпціmea малȣлȣĭ stîngȣ алȣ Dȣпъpi, маĭ кȣ seamъ în distpiкteле ȣnde sîntȣ бълцĭ върsate din Dȣпъpe, dap кіаръ ші depapte de Dȣпъpe în орĭ-че локȣ кȣ бълцĭ, sîntȣ ші цînцарĭ. Ачестȣ anіmалȣ tpъеште о віацъ поktȣpпъ; zioa цînцарiĭ staȣ nemiшкaцĭ пе tavanȣріле каsелорȣ кȣ пічĭоареле лорȣ foapte лȣпцĭ, пар' къ sîntȣ

fiinце невinoвate; dap kindȣ̆ se face noanтe, atȣnчï ïnчепе епока акцiȣniï лорȣ̆. Ачеia карï пiнъ акȣm парк' арȣ̆ fi fostȣ̆ цintȣiцï ла ȣнȣ̆ локȣ̆, ïnчепȣ̆ плimбъріле лорȣ̆ пе пелеа noastpъ, ȣnde факȣ̆ dineȣлȣ̆ лорȣ̆ sînцеросȣ̆ пе kostȣлȣ̆ somnȣлȣï nostpȣ. Мȣшкътȣра ȣnȣï цinцарȣ̆ face o dȣреpe партiкȣларъ, паркъ л'арȣ̆ fi ïnцепenitȣ̆ чine-ва аколо кȣ ȣnȣ̆ акȣ̆ ферbinte шi нȣmaï de kitȣ̆ o ȣmflъtȣpъ албъ шi dȣреpoaсъ se face аколо, каре пе ȣртъ se poшеште, шi daка чine-ва нȣ se stъ-

I. Цinцарȣлȣ̆ (Culex pipiens L.) — a. Insekta перfektъ. — b. Ларва. — c. Nimfa. — d. Гȣра цinцарȣлȣï maskȣлȣ̆. — e. Гȣра femeлеï.

II. Mȣska de Колȣmбачiȣ̆ (Simulia Colombascensis.) — a. Insekta перfektъ. — b. Nimfa. — c. Ларва.

пineште, чi se skapninъ аколо, atȣnчï noate съ se шi факъ o inflamaцiȣne. Nȣ noate съ-шï imaцine чine-ва кȣmȣ̆ sȣферȣ̆ oameniï dȣne ла марцinea dȣnъpiï ïn nonцile de варъ de ачесте insekte ȣpîte; къчï nȣ нȣmaï къ sȣферȣ̆ dȣреpe kindȣ̆ sîntȣ̆ мȣшкацï, dap kiapȣ̆ шi fpika d'a fi мȣшкацï ле stpikъ somnȣлȣ̆ шi репаосȣлȣ̆. Kindȣ̆ aȣde вре-ȣnȣлȣ̆ каре doapme, de denapte вр'ȣnȣ̆ sгomotȣ̆ napтiкȣларȣ̆ алȣ̆ вр'ȣnȣï цinцарȣ̆ kindȣ̆ sвoapъ, atȣnчï нȣmaï шtie че съ факъ шi кȣmȣ̆ съ se aкопере ка съ nȣ ръmiiъ nічï o napte a корпȣлȣï deskoneritȣ̆ шi esnȣsȣ̆ ла atakȣpiле ачестеï insekte ȣpîte. Anoï akȣmȣ̆ somnȣлȣ̆ шi репаосȣлȣ̆ s'aȣ̆ dȣsȣ̆; anksietate шi insomnie tȣpвȣpъ пе sîpmanȣлȣ̆ omȣ̆ пinъ ла zioъ, kindȣ̆ atȣnчï шi ачесте snектре sînцероase de noanтe se dȣкȣ̆. Nічï

o datъ nȣ voiȣ ȣita o asemenea noaпte infepnaлъ каpe amȣ petpeкȣtȣ o datъ ла Sȣлina (ла пȣнктȣлȣ въpsъpiĭ dȣнъpiĭ în Мapea-Neagpъ). Бълціле adînчĭ întinse în пȣstiĭ че se aфлъ аколо aȣ skosȣ noaпtea леџioane nenȣмъpate de цînцapĭ, пap' къ totȣ џenȣлȣ цînцapiлорȣ шĭ-a datȣ аколо ȣнȣ vendez-vous, în kîtȣ toatъ sovietatea ваpopȣлȣĭ toatъ noaпtea aȣ ȣмблатȣ ка niшte maniaчĭ, бъtîndȣ кȣ miîniле în dpeaпta шi în stînга, întoкmaĭ ка Don Quichotte kîndȣ s'a бъtȣtȣ кȣ mopiле de вîntȣ, aпoĭ dimineaца toцĭ кълъtopiĭ ш'aȣ възȣtȣ faцa шi miîniле пъtate, акопеpite кȣ îmfлъtȣpĭ паpк' apȣ fi fostȣ toцĭ atакацĭ noaпtea de въpsatȣ. — Dap de че цînцapiĭ esistъ нȣмаĭ în локȣpiле бълtoase? de че kîndȣ пpimъ-ваpа бълціле se ваpсъ шi нȣ sîntȣ вîntȣpĭ, цînцapiĭ esȣ în леџioane, пe kîndȣ, dȣпe въpsapea бълцiлорȣ dакъ aȣ domnitȣ atȣnчĭ вîntȣpĭ, foapte пȣцinĭ цînцapĭ se apatъ? Ръsпȣnsȣpĭ ла ачeste întpeбъpĭ ва da mika esпliкaцiȣne ȣpmъtoape despe istopia natȣpaлъ a цînцapiлорȣ.

Цînцapȣлȣ нȣ e нъsкȣtȣ în stape пеpfeктъ пpeкȣm se apatъ maĭ tîpziȣ, чi este sȣпȣsȣ ка opĭ-че insektȣ, ла o metamopfosъ, adeкъ: Цînцapȣлȣ, kîndȣ ese din oȣ пînъ ла desвoлtapea sa пеpfeктъ, тpeбȣe în апъ stъtъtъ, adeкъ în бълцĭ saȣ adȣнъtȣpĭ de апъ de плоĭ, кiapȣ шi în бȣtoae de апъ каpe staȣ мȣлtȣ timпȣ ла ȣнȣ локȣ nemiшкate, esȣ цînцapiĭ. Modȣлȣ dȣпe каpe цînцapiĭ se înmȣлцeskȣ este foapte intepesantȣ, adeкъ: femeлa цînцapȣлȣĭ каpe a petpeкȣtȣ ieapna întp'ȣнȣ локȣ asкȣнsȣ, апъpîndȣ-se de fpigȣ, kîndȣ soseшte пpimъ-ваpа, se dȣче ла апъ шi каȣtъ аколо вp'o бȣкatъ de лemnȣ înotîndȣ în апъ saȣ ȣнȣ fipȣ de eapбъ înotîndȣ шi аколо denȣne oaȣле sale, maĭ totȣ-d'aȣna în нȣмъpȣ de tpeĭ sȣte, кapĭ sîntȣ гpъmъdite шi лinite ȣna de alta пpintp'o matepiъ лiпiчĭoasъ, aпoĭ пpin instinktȣ цînцapiĭ гpъmъdindȣ-ле, ле fopmeazъ în fopma ȣнeĭ лȣntpe каpe este în stape ка съ se цiъ пeste апъ шi съ нȣ se кȣfȣnde în жosȣ; dap fieш-каpe oȣ ape o fopmъ конiкъ шi se aфлъ кȣ вîpfȣлȣ dipiџeatȣ în жosȣ, kîndȣ dap e калdȣ, пpimъ-ваpа, atȣnчĭ doȣъ, tpeĭ ziле dȣпe че a пȣsȣ oaȣле, esȣ вepmĭ (лаpве) dintp'înseле кapĭ înoatъ пe апъ кȣ o mape iȣцeалъ, цiindȣ totȣ-d'aȣna капȣлȣ în жosȣ шi гoнindȣ пpada лopȣ каpe konsistъ în nimite молȣsче (skoĭчĭ) foapte miчĭ шi în infȣzopiĭ miчĭ. — Ачeштĭ вepmĭ saȣ лаpве (2 în figȣpa I) aȣ ȣнȣ капȣ potȣndȣ кȣ fълчĭ tapĭ, ȣнȣ пeптȣ mape шi o вȣpтъ kompȣsъ de optȣ ineле, aпoĭ ла sfîpшitȣлȣ вȣpteĭ aȣ ка doȣe koade, ȣna (чea de sȣsȣ) dintp'ачeste koade îĭ sepвeшte пentpȣ pesȣfлape, de ачeea лаpвеле de цînцapĭ kîndȣ înoatъ în апъ, цinȣ капȣлȣ în жosȣ шi ачeastъ koadъ în sȣsȣ ка съ поatъ pesȣfла aepȣ пpintp'însa, шi съ нȣ se îneче, dap koada a doȣa каpe este акопеpitъ кȣ пъpȣ sepвeшte animaлȣлȣĭ dpeptȣ кîpmъ. — Dȣпe doȣe tpeĭ sъптъmînĭ лаpвеле se skimбъ шi deвine nimfъ (3 în figȣpa I): aкȣmȣ animaлeле înfъцiшeazъ o aлtъ figȣpъ. Капȣлȣ e кpeskȣtȣ шi împpeȣnatȣ кȣ пeptȣлȣ шi аколо se гъseskȣ ка doȣe ȣpeкĭ кapĭ sîntȣ opгaneле pespipatoape пe ȣnde pesȣfлъ animaлȣлȣ; пpin пeлea чea sȣбцipe каpe înвeлeшte nimfa, пȣtemȣ съ вedemȣ înчeпȣtȣpiле de окĭ шi de apipe каpe ле ва авea цînцapȣлȣ пеpfeктȣ; пe sfîpшitȣлȣ вȣpцiĭ нȣмаĭ sîntȣ вiziбiле amîndoȣe koadeле de maĭ nainte шi нȣмаĭ ка doъ foiцe miчĭ esistъ аколо каpe sepвeskȣ dpeptȣ кîpme. În епока ачeasta animaлȣлȣ n'ape гȣpъ, къчĭ atȣnчĭ нȣ мънînкъ nimiкȣ шi ape totȣ-d'aȣna o пosiцiȣne кȣpбatъ în fopma ȣнȣĭ apкȣ. Dȣпe че a pemasȣ în stapea ачeasta 8 saȣ 10 ziле, atȣnчĭ îĭ кpапъ пeлea dȣпe sпinape лîнгъ капȣ шi de аколо ese insekta (цînцapȣлȣ) пеpfeктъ; însъ нȣ лапъdъ нȣмаĭ de kîtȣ înвeлiшȣлȣ eĭ de maĭ nainte, чi din контpъ se цine în întpȣ întoкmaĭ пpeкȣmȣ se цine ȣнȣ omȣ întp'o лȣntpe mepгîndȣ пe апъ: къчĭ цînцapȣлȣ пеpfeктȣ нȣ поate съ îmбле пe апъ fiindȣ къ apipiле sale sîntȣ înкъ sлабе шi нȣ поate съ înoate, de ачeea s'ap fi înекatȣ negpeшitȣ dака нȣмаĭ deкîtȣ dȣпъ eшipea eĭ din înвeлiшȣлȣ nimfeĭ în mizлoкȣлȣ апeĭ, apȣ fi лепъdatȣ ачestȣ înвeлiшȣ; aшa dap цînцapiĭ înoatъ цiindȣ-se în înвeлiшȣлȣ лȣĭ de maĭ nainte пînъ kîndȣ ажȣнцe ла maлȣ, aкȣmȣ nemaĭ aвîndȣ tpeбȣinцъ de dînsȣлȣ îлȣ леапъdъ шi sбoapъ. Aпoĭ kîndȣ пpimъ-ваpа domneskȣ вîntȣpĭ tapĭ, atȣnчĭ kîndȣ цînцapiĭ tinepĭ înoatъ пe ачeste лȣntpe aле лopȣ natȣpaле, вîntȣлȣ îĭ pestoapпъ dimпpeȣнъ кȣ лȣntpeле лopȣ шi ле apȣнкъ în апъ шi se îneaкъ; de ачeea dȣпe o asemenea пpimъ-ваpъ пȣцinĭ цînцapĭ se faкȣ шi oamenii sîntȣ maĭ пȣцinȣ sȣ-

пъраці. Din контръ кîndȣ нȣ е вîнтȣ прімъ-вара ші вара е калдȣ, атȣнчї se факȣ foapte мълці ціnцарї, къчї еsȣ атȣнчї маї мȣлте џенераціȣнї. Dintр'ȣнȣ ціnцарȣ femeлъ înчепîndȣ de прімъ-вара поаte съ іасъ пînъ toamna a tpeia ші кіарȣ a патра џенераціȣне.

О împрежȣраре interesantъ este къ нȣмаї ціnцарії femeле sîntȣ аша de лакоme dȣпе sînџеле омȣлȣї, пе кîndȣ ціnцарії maskȣлї нȣ sîntȣ sînџероші ші se нȣtреskȣ de sȣкȣріле плантелорȣ. Dар semнȣлȣ dȣпе каре пȣтемȣ deosebi între maskȣлї ші femeлъ este modȣлȣ fъntȣреї органелорȣ гȣреї ла амîndoъ seksеле прекȣмȣ în fiгȣра I не аратъ нȣмърȣ 4 ачеste органе ла maskȣлї, ші нȣмърȣ 5 ачеste органе ла femeле). Se веde къ ла ціnцарї seksȣлȣ челȣ фрȣmosȣ нȣ е totȣ de odатъ ші челȣ маї delikатȣ.

Sîntȣ о мȣлціmе de spеціе de ціnцарї diferite ȣнеле de алтеле прin diferite колорї ші форme; însъ toate sîntȣ sînџероasе ші foapte sȣпърътоаре омȣлȣї, ба înкъ џенȣлȣ „Mosquitos“ din Амеріка meridionалъ каре sîntȣ аколо о каламitate пȣблікъ teribiлъ, нȣ sîntȣ алтȣ nimikȣ de кîtȣ ȣнȣ фелȣ de ціnцарї, însъ мȣшкътȣра лорȣ devine de мȣлте-орї періkȣлоасъ ші кіарȣ морtалъ. Ла ноï se апъръ оаменії de ціnцарї прin фȣmȣ de о бȣрбіанъ нȣмітъ ръдъчінъ de ціnцарї (Inula helenium), прin sпълареа feцеї ш'а mîinілорȣ кȣ оцеtȣ tape saȣ кȣ zeamъ de лъmîie, saȣ къ dормȣ sȣб полоаце fъкȣte de nište materii fine партікȣларе; dар dȣреpеа мȣшкътȣреї ціnцарілорȣ о потолеште ȣнтȣлȣ de лемнȣ, о fертȣръ de пътрȣнжелȣ, апа de плȣмбȣ ші sпіртȣлȣ de salmiакȣ. Insekta a доȣа каре este foapte sȣпърътоаре пентрȣ локȣіторії de ла марџінеа дȣнърії în Ромînia-mікъ, este мȣska de Колȣмбачї (Simulia maculata sive Colombaschensis). Ачеастъ мȣскъ нȣ атакъ пе оаменї чі атакъ нȣмаї пе боï ші вачї, нічї нȣ se apатъ în toate веріле чі нȣмаї о datъ în маї мълцї анї, dар кîndȣ se apатъ, атȣнчї devine о каламitate пȣблікъ пентрȣ църанї, fiindȣ къ омоаръ într'о прімъ-варъ mії de боï ші вачї. Къчї se пȣнȣ mії пе ȣнȣ asemenea анімалȣ ші нȣ se депъртеазъ de елȣ пînъ нȣ'ї а гъѣрітȣ пелеа прin mії de înцепътȣрї; апоï sъртанȣлȣ анімалȣ, de дȣреpе ші de desперацїȣне моаре îndатъ. — Патріа ачеsторȣ мȣште нȣ е цеара Ромînеаskъ чі este о каверnъ (пештеръ) лîнгъ Колȣмбачїȣ în Банатȣ, de ȣnde кîte о datъ прімъ-вара еsȣ milioane de леџіоане ші se ръsпîndeskȣ în sȣsȣлȣ дȣнърії пînъ ла ноï, апоï în toate але лорȣ emigraціȣнї, нȣstieште цеара ші омоаръ нȣмере infinite de animaлеле челе маї folositoare пентрȣ ноï (s. e. боï, вачї, каї ші порчї) каре toate sîntȣ база вііторȣлȣї atîtорȣ агрікȣлтȣрії ші кіарȣ a църії întреџї.

Ачеасъ мȣскъ е foapte mікъ, însъ нȣмърȣлȣ лорȣ ші adȣнътȣра лорȣ în milioane face ка оаменії кȣ dреnтȣ кȣвîntȣ съ se teamъ de dînsеле. Кîndȣ вінȣ, пар' къ s'a negritȣ черȣлȣ de норї, astȣ-фелȣ de неnȣмъраbiле sîntȣ milioanеле de individe de каре четеле лорȣ sîntȣ компȣse; animaлеле domestiче (боï, каï, порчї) прin instiktȣ fъrъ ші se askȣndȣ sȣб tȣfe орї къ даȣ fȣга ла sate ші întръ în кошъріле лорȣ, însъ de мȣлте орї ші аколо мȣштеле ле ȣрмеазъ ші ле омоаръ malpalîndȣле, ашеzîndȣse пе окї, пърї ші гȣра лорȣ, intrîndȣ кіарȣ ші în ȣрекіле лорȣ, апоï прin гȣръ ші nasȣ, пътрȣndȣ кîte о datъ ші пînъ ла плъмînії ачеsторȣ animaле. Кіарȣ ші оаменії sîntȣ атакаці de ачеste мȣште, însъ оаменї марї потȣ съ se апере ші съ'ші акопере фаца, dар sîntȣ esemple къ копії mічї de цііъ карї аȣ ръмаsȣ пе кîmпȣ sinгȣрї, пе кîndȣ a sositȣ о чеатъ de ачеste мȣште, s'аȣ гъsitȣ морцї din кавȣsа мȣшкътȣреї лорȣ. Къчї мȣшкътȣра ȣнеї asemenea мȣште е foapte дȣреpоаsъ ші продȣче ла омȣ о înfлътȣръ tape, дȣреpоаsъ ші арzътоаре каре абіа дȣпе 8, 10 zіле se pisineште; апоï дакъ мȣлте de asemenea înцепътȣрї s'аȣ fъкȣtȣ пе пеле, de дȣреpе ші отрътвіреа sîнџелȣї, омȣлȣ kade în konвȣлsіȣнї (spasmosȣ) ші моаре, toate ачеste se întîmплъ ші ла animaле domestiче мȣшкате de мȣska de Колȣмбачїȣ.

În fiъ-каре анȣ kadȣ мълцimї de віте în Sербіа din кавȣsа ачеstеї мȣште, каре face дȣпе stimареа D. doktor *Medovicz*, пагȣбе de milioane de fiopinї пентрȣ Sербіа. Ла ноï în Ромънia ачеstȣ вічїȣ нȣ se apатъ în тоцї анії, чі о datъ în 5, 6 анї, ші маї мȣлтȣ se întîmплъ къ вîнtȣріле saȣ алте кавȣse некȣноskȣte пînъ акȣmȣ, adȣкȣ норї de ачеste мȣшче de dinkoло de Оршова (Рȣшава) în Ромънia mікъ, дева-

stînd distрiктеле Мехedinцї, Должї шї Романацї; dар se întîmплъ ка съ треакъ песте Олтȣ шї съ віїъ în Ромъніа маре. Ла asemenea întîmпларе, гȣвернȣлȣ орdonъ ка съ se факъ фȣмȣ de балігъ în toate satеле еспȣсе ла інвasiȣнї de ачеste insекте, totȣ de о datъ църанії îшї цінȣ вітеле лорȣ, în totȣ tімпȣлȣ ачеsta каре нȣ ціне мȣлтȣ, înкise în кошърї шї граждȣрї. Ачеste мъсȣрї продȣкȣ оарешї-каре фолосȣ; dар sîntȣ нȣмаї mіzлоаче парціале. Мizлокȣлȣ челȣ маї маре шї челȣ радікалȣ ера ка съ se stінгъ кȣ totȣлȣ неамȣлȣ ачеstеї мȣште. Апої fiindȣ къ есте dinколо de Оршова о каверпъ (пештеръ) în мȣнцї, din каре esȣ о мȣлціме de asemenea мȣште, de ачеea 'шї-аȣ înкіпȣіtȣ къ аколо е кȣїбȣлȣ ачеstорȣ мȣште, шї аȣ шї къȣтаtȣ în маї мȣлте рîндȣрї а astȣпа гаȣра кавернеї прін zідірї, însъ în zadарȣ. Академіа de шtiinце de ла Віена s'а окȣпаtȣ мȣлтȣ de ачеastъ кеstiȣне foapte імпортantъ пентрȣ църіле Danȣбіене; а шї гъsіtȣ къ мȣsка de Колȣмбачіȣ (No. 1 în fiг. II) кîndȣ е пъскȣтъ din оȣ, este о ларвъ (No. 2 în fiг. II), каре пе ȣрмъ devine nimfъ (No. 3 în fiг. II), апої пе ȣрмъ se метаморфоseазъ în insекте перфекtе. Апої ларвеле еї тръескȣ (ка шї ларвеле цінцарілорȣ) în апъ, адекъ în лакȣрї, апе stътъtе de бълцї шї кіарȣ în Дȣнъре, прін ȣрмаре metoda de а ȣска бълцї каре негрешіt ва fi пȣсъ în лȣкраре кîndȣ църіле дȣпе ла марцінеа Дȣнъреї în віітopȣ ворȣ fi маї попȣлаte, ачеastъ metoadъ ва îмпȣціна шї îмȣлціреа ачеstеї мȣште (ка шї а цінцарілорȣ); dар пînъ акȣм нȣ poate съ se sпере în контра ачеstеї insекте кȣ вр'о мъсȣръ радікалъ.

Dар нȣ нȣмаї în църіле Danȣбіене, чї кіарȣ îмпреціȣрȣлȣ Віенеї s'а аръtаtȣ în анȣлȣ 1830 ачеastъ мȣскъ, шї а оморîtȣ аколо мȣлте animaле domestiче.

Ла ачеastъ îмпреціȣраре требȣе съ помеnimȣ шї d'о алтъ мȣскъ каре ціне de familia мȣшчелор шї каре а datȣ окаsiȣне în sекȣлеле de маї nainte ла фелȣрімї de фабȣле. Мȣска de каре ворбімȣ акȣмȣ е кȣnoскȣтъ ла кронікарії din sекȣлеле de mіzлокȣ sȣб нȣміреа de *„верте de Армаdia“* (Heerwurm în лімба немцеаскъ). Кîndȣ s'а аръtаtȣ, оаменії ш'аȣ înкіпȣіtȣ къ требȣе съ fiъ resбоіȣ saȣ foameťe, s'аȣ чіȣмъ; аȣ ворбіtȣ de ачеstȣ animaлȣ невіноваtȣ пар' к'арȣ fi fostȣ лȣкрȣ monstрȣosȣ; zікîndȣ къ аре о мърімe фабȣлоасъ în кîtȣ акопере пъдȣрї întреції кîndȣ îмблъ, шї ч. л. Адеvърȣлȣ аічї este къ ларвеле ачеstеї мȣште карї sîntȣ foapte mічї, тръескȣ în soчіетъцї марї, къчї оаъле din каре esȣ, sîntȣ пȣse ла ȣнȣ локȣ, апої ларвеле ачеstea аȣ доъ партікȣларітъцї, адекъ: ȣна къ кîndȣ ле е foame, atȣнчї факȣ къльторії лȣнцї, мерrîndȣ дȣпе нȣтріментȣ шї трекȣ песте пъдȣрї маї кȣ seамъ, апої а доȣа партікȣларіtate каре о аȣ este къ se цінȣ лініte ȣна de алtа, шї astȣфелȣ, омȣлȣ de рîндȣ каре нȣ esamineазъ біне лȣкрȣ de апроапе, poate съ моаръ шї de фрікъ апропіindȣse de о fiinцъ кȣ о репȣтаціȣне аша de теpibілъ, de ачеea възîndȣ ачеstȣ îмблеtȣ îшї імацінъ къ toate ачеste mії de ларве mічї îмблîndȣ întр'ȣнȣ шірȣ neîntреpȣнtȣ, цііndȣse лініte ȣна de алtа, sîntȣ нȣмаї о fiinцъ saȣ верме de ȣнȣ astȣ-фелȣ de лȣнціме monstрȣoasъ. Eatъ еаръшї къ ігнoранца е каȣsa фрічеї, прежȣдекъцілорȣ шї а мȣлторȣ фабȣле теpibіле, каре аȣ fiгȣраtȣ în традіціȣніле попȣларе.

КОМȢNІКАЦІȢNЇ ШТІІNЦІFIЧЕ МІЧЇ.

Deспре кȣтремȣрȣлȣ челȣ маре че s'а întîмплаtȣ toamna трекȣtъ în лȣна лȣї Noembріе în орашȣлȣ Ieddo (капіtала Імперіȣлȣї Жапонȣ în Asia) se sкріе къ аȣ мȣріtȣ de ачеastъ katastrофъ 30,000 оаменї, маї тоцї кȣфȣndaцї în пъмîntȣ каре а кръпаtȣ în мȣлте локȣрї, 54 temпле, шї 100,000 каsе s'аȣ дъръмаtȣ. Пе ла 30 de пȣнkte але орашȣлȣї а ешіtȣ фокȣ. Ачеstȣ кȣтремȣрȣ s'а анȣнцаtȣ маї dinainte прін sгомоte sȣбtерanе în алте asemenea semne.